

**Notat til Folketingets Europaudvalg, Folketingets Uddannelses- og
Forskningsudvalg og Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg om afgivelse af
svar på Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2018/2027 vedrørende
manglende gennemførelse af direktiv 2011/70/Euratom**

Indledning

Europa-Kommissionen har ved brev af 17. maj 2018 henledt den danske regerings opmærksomhed på gennemførelsen i dansk ret af Rådets direktiv 2011/70/Euratom af 19. juli 2011 om fastsættelse af en fællesskabsramme for ansvarlig og sikker håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald.

Det fremgår af Kommissionens åbningsskrivelse, at Danmark efter Kommissionens vurdering ikke til dato har fremlagt en politik, plan eller konkrete løsninger med henblik på sikker håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald på lang sigt. Det fremgår af åbningsskrivelsen, at det er Kommissionens opfattelse, at Danmark ikke overholder sine forpligtelser i henhold til direktivets artikel 4, stk. 3, litra b) og c), artikel 9 og artikel 12, stk. 1, litra a), b), g), h) og i).

Baggrund

Kommissionens vurderinger er baseret på Danmarks meddelelse til Kommissionen af 28. august 2015 om et nationalt program for håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald, samt svar af 6. juni 2017 på Kommissionens anmodning om præciseringer.

Regeringens interesse og synspunkter i sagen

Regeringen afgiver svar på åbningsskrivelsen, der argumenterer for dansk overholdelse af direktivet.

Regeringen vil nævne de seneste politiske skridt i form af beslutningsforslag B90 om en langsigtet løsning for Danmarks radioaktive affald af 18. maj 2018, samt henvise til, at det nationale program, som skal sikre gennemførelse af politikken vedtaget i B90/2018, stadig er under udformning, og at Kommissionen vil modtage meddelelse om programmets nærmere indhold, jf. artikel 13. stk. 1, så snart programmet foreligger i endelig form.

Konkret beskrives i svaret, hvordan bestemmelserne i direktiv 2011/70/Euratom som Kommissionen henviser til i åbningsskrivelse 2018/2027 er taget i betragtning ved vedtagelsen af folketingsbeslutning B90/2018 om en langsigtet løsning for Danmarks radioaktive affald.

Det vurderes, at Danmark med B90/2018 har vedtaget en politik som fastsætter målsætningen for håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald, og som sætter de tidsmæssige rammer for gennemførelsen heraf.

Danmarks politik, som den fremgår af B90/2018, består således i følgende overordnede elementer:

1. Fortsat modtagelse, håndtering og oplagring af radioaktivt affald på Dansk Dekommissionerings anlæg på Risø-lokaliteten.
2. Udførelse af geologiske undersøgelser med henblik på at identificere mulige lokaliteter til et dybt geologisk slutdepot i ned til 500 meters dybde.
3. Lokalisering, gennemførelse og ibrugtagning af et slutdepot
4. Fortsat sondering af muligheder for en international løsning.

Danmarks politik for håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald er baseret på sikkerhedsmæssige hensyn for så vidt angår strålebeskyttelse, miljøbeskyttelse og fysisk sikring såvel som på hensynet til Danmarks overholdelse af internationale forpligtelser.

Folketinget har med folketingsbeslutning B90/2018 taget politisk stilling til en samlet ramme og proces for det danske nationale program. Der er etableret en sammenhængende politik, der snarest vil blive udmøntet i det danske nationale programs overordnede mål. De væsentlige større milepæle i det danske program bliver herefter følgende:

- Opgradering af eksisterende lagerfaciliteter på Dansk Dekommissionerings anlæg på Risø-lokaliteten i perioden 2018-2023.
- Undersøgelser på udvalgte lokaliteter af geologiske forhold i ned til 500 meters dybde i perioden 2018-2023. De fortsatte lokaliseringsundersøgelser er forudsat gennemført som en partnerskabsproces med lokale myndigheder.
- Etablering af slutdepotløsning i senest 2073 på grundlag af geologiske undersøgelser og lokaliseringsundersøgelser.
- Fortsat sondering af international løsning for deponering af langlivede affaldsfraktioner/"det særlige affald" i perioden fra 2018 frem til tidspunktet for Folketingets beslutning af en projekteringslov for et slutdepot. Ellers vil det danske slutdepot blive projekteret til også at omfatte dette formål.

Danmarks nationale program vil blive revideret og ajourført som konsekvens af folketingsbeslutning B90/2018.

Der er til realisering af opgradering af lagerfaciliteter og efterfølgende drift på Dansk Dekommissionering samt slutdepot afsat en økonomisk ramme på i alt 2.271 mio. kr. i perioden 2018-2122, hvilket dækker udgifter frem til ibrugtagning af et slutdepot i senest 2073 og efterfølgende afskrivninger over en 50-årig periode frem til og med 2122. Med hensyn til udgifter til dekommissionering og modtagelse af radioaktivt affald fra brugere af radioaktive stoffer er der ved folketingsbeslutning B48/2003 og efterfølgende aktstykke 122 af 21. maj 2003 afsat en reserve på ca. 1.000 mio. kr. over en 20-årig periode til dækning af Dansk Dekommissionerings virksomhed. Reserven udmøntes på en årlig driftsbevilling på finansloven til Dansk Dekommissionerings almindelige virksomhed og derudover løbende på aktstykker til realisering af delprojekter som led i dekommissioneringsarbejdet.

Der er vedtaget en finansieringsordning, ved indbudgettering på de årlige finanslove, som vil understøtte, at der er tilstrækkelige finansielle ressourcer, når der er behov herfor til gennemførelse af Danmarks nationale program.

Regeringen har besvaret Kommissionens åbningskrivelse i overensstemmelse med det ovenfor anførte.